

Veerkracht College

taalen tools

Memo

Van: Maarten

Aan: Henk

datum: 18 juli

betreft: VNG Magazine 11 van 5 juli pag. 32 en 33. "Werkdruk Raadsleden is niet het echte probleem". Hoogleraren Klaartje Peters en Geerten Boogaard.

Dag Henk,

Hieronder de 10 belangrijkste uitspraken, een kritische analyse en een samenvattende reactie.

De top 10 uitspraken:

1. 'verpleegkundigen houden het wel vol omdat ze zin ervaren'
2. 'dat de bestuurlijke realiteit niet aansluit bij hun oorspronkelijke ambitie om de politiek in te gaan'
3. 'het vertalen van signalen levert een tik op de vingers op'
4. 'belangrijke beslissingen worden buiten het zicht, in de regio genomen'
5. 'je mag alleen toezicht houden op professionele bestuurlijke circuits'
6. 'de raad wordt vaak weinig serieus genomen'
7. 'als er echt iets op het spel staat, wordt de raad monddood gemaakt'
8. 'Als je deze patronen doorziet, wordt het moeilijker te dragen'
9. De onderliggende oorzaken aanpakken: dat het werk leuker en zinvoller wordt.
10. Begin met raadsleden te erkennen in hun volksvertegenwoordigende rol anders zullen steeds meer raadsleden afhaken.

Kritische analyse

Ad 1: Ook veel verpleegkundigen haken af. Of een raadslid of een verpleegkundige zin ervaart, heeft echt niet alleen met de rol te maken, maar ook met de behoefte van de persoon.

Ad 2: De 'realiteit' bestaat niet. Wat de realiteit is, is wat wij er samen van maken, ieder vanuit zijn of haar rol. Voor ieder beroep geldt, dat er spanningen zijn. Dan wordt veerkracht en mentale weerbaarheid gevraagd. Daar kunnen we aan werken.

Ad 3: Raadslid is een rol met veel mogelijkheden, maar uiteraard ook met beperkingen. 'In die Beschränkung, zeigt sich der Meister.' Een publieke tik op de vingers is natuurlijk lastig. Dan heb je een griffie nodig. Scholing en coaching. Een helpende omgeving, bewust van rolbeperking, gericht op complementariteit waarin ook andere rollen in hun kracht komen.

Veerkracht College

taalen tools

Ad 4: Hoe vergroot je betrokkenheid in de regio? De regelingen GR zijn veranderd en bieden nu al goede mogelijkheden. Een raadslid kan namens de hele raad in de raadscommissie van de GR zitting nemen. Dat vraagt een actieve griffie, zicht op hoe beleidsrijk een GR is (GGD, archief, Water zijn dat wellicht niet; jeugdzorg en participatie wel).

Ad 5. De Raad gaat uiteindelijk zelf over haar rol. Bijvoorbeeld met het instrument 'Raad op Kop' heeft de Raad een andere rol dan toezicht houden. Denken in onmogelijkheden is niet helpend.

Ad 6. Je hebt geen invloed op hoe anderen over je denken. Het begint ermee jezelf serieus te nemen en je werk goed te doen. Dat is een bron van veerkracht.

Ad 7. Als dat patroon aan de orde is, is de raad er zelf voor verantwoordelijk om anderen aan te spreken op de beperkingen van hun rol in onze democratie en vooral ook te begrijpen dat dit rollenspel noodzakelijk is voor een veerkrachtig openbaar bestuur. Je komt niet ver als je niet dichtbij begint.

Ad 8: Als er patronen zijn die belemmerend zijn, is het zaak een gezamenlijk toekomstbeeld te ontwikkelen en daaraan te gaan werken in plaats van bij de pakken neer te gaan zitten. Als je niet in positie bent: raad op kop. Dan trek je het hele speelveld naar je toe en kun je je rol ontwikkelen.

Ad 9. De oorzaak van problemen zoals mentale uitputting en afnemende motivatie zit niet alleen in het werk. De persoon kan wel degelijk behoeften hebben die in de rol van Raadslid niet kunnen worden vervuld. Neem bijvoorbeeld de begrijpelijke behoefte aan acceptatie. Daarvoor is de politiek niet de ideale speelveld. Het gezin, of het werk, biedt daarvoor een betere context. Bovendien is het aanpakken van oorzaken niet altijd een effectieve veranderstrategie. Je kunt vastlopen in de analyse. Het zou kunnen helpen om illusoire behoeften te ontmaskeren en te inventariseren welke behoeften wel kunnen worden vervuld in de rol van raadslid en daarmee de rol van raadslid aantrekkelijk te positioneren. Daar ligt een rol voor de VVR.

Ad 10. Niemand heeft hét antwoord, maar deze oplossingsrichting is te smal en beperkt gegeven de complexiteit. Naast de rol van het raadslid spelen persoonlijke behoeften, politieke idealen, creativiteit, het gebruik van de instrumenten van de Raad, het sturen op resultaten, de cultuur etc. mee. Waar te beginnen is wel een goede vraag. Mijn ervaring is dat beginnen bij de rol in het lokale krachtenveld heel goed kan werken. Niet alleen van de Raad, maar van het hele spectrum. (o.m. BGM, College, presidium en griffie).

Samenvattende reactie

“Dit betoog lijkt een oplossingsrichting aan te willen reiken voor uitvallende raadsleden. Het is echter niet helpend om meer mensen voor de rol van raadslid te interesseren. Het slaat de plank mis:

1. In de eerste plaats omdat het pleidooi om werkdruk te bestrijden door te kijken naar de onderliggende oorzaken, in eerste instantie vraagt om individuele keuzes en reflectie van de betrokkene zelf. Juist daarvoor wordt geen spiegel aangereikt.

Veerkracht College

taalen tools

2. In de tweede plaats omdat de hoeveelheid werk als oorzaak wordt gebagatelliseerd, terwijl dit wel degelijk een bron kan zijn.
3. In de derde plaats omdat de belemmeringen in de kwaliteit van werk, die uiteraard ook een bron kunnen zijn geheel buiten de invloedssfeer van het Raadslid worden geplaatst, terwijl de Raad als collectief en hoogste gezag juist meer mogelijkheden heeft dan andere rollen om die kwaliteit te verbeteren.
4. Ten slotte omdat de beperkingen die de rol van het raadslid heeft geen belemmeringen zijn voor de kwaliteit van het werk, maar juist een helpend kader vormen om betere keuzes te maken en de kwaliteit van de lokale democratie te versterken.

In plaats van een betoog óver de rol van het raadslid, waarin deze als leidend voorwerp slachtoffer van beelden en frames, passief wordt weggezet, zouden we ook op zoek kunnen gaan naar inspirerende voorbeelden van mensen, die als raadslid tot ontplooiing komen in hun rol. Hun mentale eigenschappen en de omstandigheden van hun succes kunnen ons veel leren. De vereniging voor Raadsleden werkt daar al aan.”